

NOTAT

26. august 2022

Sagsbehandler
mtbilSagsnr.
27.00.00-P22-1-22

Opsamling på workshop om revision af handicap- og psykiatripolitik

I dette notat gives en opsamling på workshop om revision af Frederikssund Kommunes handicap- og psykiatripolitik den 17. august 2022 på Elværket i Frederikssund. Blandt ca. 35 deltagere var repræsentanter fra Social og sundhed, Ældrerådet, Handicaprådet, bruger-/pårørenderådene, medarbejdere, pårørende, borgere og foreninger.

Velkomst og rammesætning

Workshoppen blev indledt med velkomst og rammesætning af formand for Social og sundhed Anne Sofie Uhrskov og direktør for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed, Mie Helene Andresen.

Oplæg om livskvalitet

Dernæst afholdt Mie Maar Andersen, konsulent, Ph.d. hos Videnscenter om handicap et oplæg om livskvalitet blandt mennesker med fysiske og/eller psykiske handicap. Power-Point præsentationen, som blev anvendt til oplægget er vedlagt som bilag.

Mie Maar Andersen påpegede, at forskning på området viser, at mennesker med fysiske eller psykiske handicap generelt er mindre tilfredse med deres liv end mennesker uden handicap. Samtidig er mennesker med psykiske handicap generelt mere utilfredse med deres liv end mennesker med fysiske handicap.

Mie Maar Andersen præsenterede dernæst nogle faktorer, som ifølge forskning, skaber og begrænser livskvalitet.

Skaber livskvalitet	Begrænser livskvalitet
<i>Relationer</i> Særligt de nære relationer, både venskaber, partnerskab, men i flere tilfælde også 'caregivers'	<i>Ensomhed</i> At føle sig isoleret, udenfor og savne nogle at være sammen med.
<i>Accept og tro</i> Omgivelsernes accept samt troen på mennesket med handicaps evner	<i>Diskrimination/fordomme</i> At føle sig forkert, mindre værd, anderledes og holdt udenfor
<i>Mulighed for deltagelse</i> Ikke al deltagelse giver bedre livskvalitet, men mulighed for deltagelse i de situationer/aktiviteter man SELV ser som meningsfulde.	<i>Begrænsninger i deltagelse</i> I forhold til eksempelvis uddannelse og arbejdsmarked. Fysisk, social og pædagogisk tilgængelighed
<i>Autonomi</i> Selvbestemmelse – indflydelse på eget liv	

Mie Maar Andersen rundede sit oplæg af med at tale om, hvad man kan gøre for at styrke livskvalitet blandt borgere med fysiske og/eller psykiske handicap, og påpegede fire faktorer:

1. Tro på mennesker med handicap
2. Fix omgivelserne – IKKE funktionsnedsættelserne
3. Dyrk de eksisterende livsbaner
4. Styrk relationer og netværk

Frederikssund Kommune er bevidste om, at livskvalitet er afgørende for, at man kan leve et godt liv, hvor man er tilfreds med sin livssituation og oplever en god selvfølelse.

Gruppedrøftelser

På baggrund af oplægget skulle deltagerne efterfølgende drøfte input til handicap- og psykiatripolitikken i mindre grupper. Der var således opsat tre plakater, hvorpå der var skrevet følgende spørgsmål:

- Hvad synes du, at kommunen skal have fokus på i forhold til handicap- og psykiatriområdet?

Deltagerne fik uddelt post-its og blyanter, hvorefter de gik ud til en af de tre plakater. På baggrund af oplægget om livskvalitet fik deltagerne 10 minutter til at svare på spørgsmålet. Deltagerne skulle, hver især skrive deres svar på en post it, der blev sat på en af de tre plakater. Derefter blev deltageres svar drøftet ved hver af de tre plakater med henblik på at indkredse relevante temaer. Drøftelserne blev faciliteret af en medarbejder fra administrationen.

Drøftelserne berørte blandt andet bedre information og kommunikation om tilbud, muligheder og rettigheder, vigtigheden af korrekt og effektiv sagsbehandling, vigtigheden af fagligt dygtigt personale, herunder fastholdelse, uddannelse og antal samt indgangen til kommunen, der kan virke utilgængelig.

I det følgende fremgår, hvilke temaer, som svarene berørte samt hvor mange udsagn, der var om hvert tema i alt. En samlet oversigt over temaer og udsagn er vedlagt som bilag.

- Sagsbehandling/afgørelser
- Information
- Indgang/tilgængelighed
- Personale/faglighed
- Lige muligheder
- Bolig
- Pårørende
- Afstigmatisering
- Psykiatri
- Retssikkerhed
- Borgeren
- Overgang fra barn til voksen
- Fleksibel støtte
- Inddragelse
- Organisering
- Fritid
- Kultur
- Koordination
- Lav en workshop for børneområdet

Yderligere inddragelse

Social og sundhed vil drøfte, hvordan det sikres, at borgere i målgruppen, eller andre interessenter, som ikke deltog i workshoppen kan komme til give deres mening til kende. Social og sundhed vil ligeledes drøfte, hvorvidt der kan arrangeres endnu et offentligt møde, hvor det igangværende arbejde med revision af politikken kan præsenteres.

Som led i inddragelsen forventes et udkast til revideret handicap- og psykiatripolitik at blive sendt i offentlig høring i oktober måned.

Bilag 1: Oversigt over temaer og udsagn

Sagsbehandling/afgørelser

Den rigtige beslutning efter udredning, så vi undgår for lange sagsbehandlinger og forkerte afgørelser
Afgørelser der ikke er brugbare for borger grundet borgers handicap
Kvalitetsstandard: Overgangsmøde 18 år. Sundhed/visitorator. Ret til visitation på foreliggende grundlag
Jobcenter STU 25 år problematik
Rette beføjelser til sagsbehandlere
Rette beføjelser til sagsbehandlere (rette beslutning første gang - faglighed)
Ej sylte beslutningen i besparelsesøjemed - klagesager tager tid.
Dagsorden
Helhedsorienteret indsats i mere end 3-6 måneder
Manglende opfølgning fra kommunens side, når den unge er begyndt på diverse. "Finder ikke ud af om de får noget for pengene"
Respektfuld sagsbehandling, Hurtig indsats. Mindst mulig indgriben. Brugbare afgørelser.
Med inddragelse af den handicappede borger
Læs sagsakter inden henvendelse til borger
Vær forberedt til møderne med borgerne
Giv tid og plads til den enkelte så den handicappede og dem omkring bliver hørt, ikke nedgjort
Brug VISO
Bedre accept for de behov/hjælpe midler, der er brug for
Et problem, at dem der sidder med sagerne ikke ved nok om fx autisme og de problemer, der følger med
Overhold tidsfrister
Langsommelig udredning/visitation

Information

Bedre information og kommunikation om tilbud, muligheder og rettigheder til borgere og pårørende
Meget mere konkret psykiatriplan - hvad betyder det for mig?
Hvordan finder jeg den rette hjælp?
Statistik: Handicapråd indkomne klager over Byråd
Grænsefladeafklaring
Opdateret hjemmeside i kommunen om tilbud til handicappede og pårørende
Oplysning om tilbud til borgerne
Oplysning om Handicaprådet
Åbenhed Handicaprådet, mails, telefonnumre
Hjemmeside tilbud
Hvordan kan man få oplyst mulighed for botilbud
FACT samarbejde oplys
Som pårørende er kommunens hjemmeside svær at navigere på

Indgang/tilgængelighed

Prioriter en person (16-20 involveret)
Tilgængeligheden i kommunen

Prioriter en person (16-20 involveret)
Mere struktur på området, evt. én kontaktperson og ikke alle de forskellige paragraffer, der forvirrer
Som voksenhandicappet er man tilknyttet flere forvaltninger. Det er svært at navigere i som borger.
Det er vanskeligt at komme igennem til en medarbejder på telefon
Tilgængelighed for kognitive handicap
Uigennemskueligt hvor vi/jeg skal henvende mig/os
Hvis man ikke har direkte nummer på en tirsdag og har en uopsættelig udfordring
Indgangen til "systemet", hvis man er tilflytter
Udvalgsfordeling, opdeling i afdelinger, ikke samme indgang for borgere

Personale/faglighed

Kommunen skal sørge for nok personale og sikre gode arbejdsforhold, så de bliver
Uddannelse til professionelle og frivillige
Kompetencer, ressourcer og frivillige
Uddannelse af kommunens fagpersoner i udfordringerne mennesket bøvler med
Medarbejdere nok
Oplæring af det personale, som borgeren skal kommunikere med
Opsøgende/udgående medarbejdere til psykisk syge
Fra start til slut - kommunens medarbejdere skal være bedre klædt på i mødet med borgeren
Kommunen skal være bedre til at fastholde medarbejdere

Lige muligheder

Der er kun fem dages ferie og i kataloget står der syv
Styrk deltagelse i sport og kultur
Rosenfeldt ønsker samme forhold som Klintegården
Ejerskabet af Rosenfeldt bør overtages af kommunen
Hjælpe midler -> lige behandling af alle
Ligestille borgere med fysiske og psykiske handicap
Alle har ret til et tilbud
SFO er for alle

Bolig

Store institutioner med små afdelinger
Flere og bedre bomuligheder for borgere med forskellige handicap
Ejerskabet af Rosenfeldt bør overtages af kommunen
Ikke for små tilbud
Udnytte fagligheden ved større tilbud, der samtidig kan rumme mindre fællesskaber
Ingen boliger til unge med handicap som skal flytte hjemmefra
Flere botilbud med kvalificeret personale

Pårørende

Pårørendepolitik
Hjælp til pårørende og yngre
Hjælp og støtte til pårørende til psykisk syge
Netværkstilbud til handicappede og pårørende
Der bliver trukket alt for store veksler på forældre og pårørende
Man skaber nye klienter i jobcenter ved rovdrift på pårørende
Som pårørende mangler der nogle retningslinjer - guidning til

Afstigmatisering

Bedre og flere muligheder for at rekruttere frivillige (nogle afholder sig måske fordi, at de ikke tror, at de kan løfte opgaven)
Flere tiltag, der kan fremme afstigmatisering
Øge handicapforståelse bl.a. for at afstigmatisere
Redskaber og kompetencer til afstigmatisering
Handicap er en force
Muligheder og accept

Psykiatri

Akuttilbud til psykisk handicappede (som til somatisk syge)
Psykiatri og misbrug hænger sammen, men ikke ift. Kommunale tilbud
Akutbotilbud til yngre borgere, der bliver afvist eller hjemsendt fra akut psykiatrisk skadestue, fx PTSD eller angst
Bedre sektorovergange mellem kommune og region. Borgere er ikke i stand til at bede om den kommunale hjælp
Aktivitets-/væresteder for psykisk dårlige borgere
Luk området

Retssikkerhed

Love og regler overholdes ikke af hverken borgmester eller Byråd
Ret til handleplan § 141 lovpligtigt. Overholdelse af notat/journalpligt
Overholdelse af retssikkerheden
Retssikkerhed
Ordentlig sagsbehandling, veldokumenterede afgørelser, ajourført sagsmappe, orientering/medinddragelse
Hemmeligholdelse af samarbejdspartner STU

Borgeren

Lyt til den handicappede og den pårørende
Fokus på den enkeltes behov
Bedre hjælp økonomisk og forståelse af den enkeltes situation
Retssikkerhed
Sætte ind mod ensomhed/isolation

Overgang fra barn til voksen

Et problem at familien bliver hægtet af, når den unge fylder 18
Overgang fra barn til voksen ikke synligt for borger, hvordan
Gør det bedre i børneårene
Tidlig opsporing større forældreinddragelse
Tidlig forebyggelse - hellere en samtale for meget end et barn i klemme

Fleksibel støtte

Fleksible rammer i forhold til den enkelte og den enkeltes behov
Aflastning burde kunne være i alle døgnets timer
Flere muligheder for kreativitet i mindre beskyttede grupper
Fokus på behandling for den enkelte og ændre der hvis det er muligt. Eller det skal være muligt.

Inddragelse

Hvordan kan handicappede borgere komme med input, hvis de ikke kan deltage i workshop, temaaftener
Borgere/unge mennesker føler sig ikke hørt/inddraget
Offentlig høring af politikker

Organisering

Eksternt specialiseret tilbud til alle slags traumer uden at afprøve alt muligt ikke specialiseret internt
Hvordan vil kommunen finde penge til en god handicaphjælp

Fritid

Motivere borgere til deltagelse i team 2010, sport og kultur
Tydelighed om hvilke fritidsmuligheder den handicappede har

Kultur

Ny kultur

Koordination

En mere koordineret og tilgængelig indsats, så borgeren ikke bliver kastebold og opgiver at få de rette tilbud

Lav en workshop for børneområdet

Lav en workshop for børneområdet

Bilag 2 – Mie Maar Andersens PowerPoint

Livskvalitet og handicap - Hvad taler vi egentligt om og hvordan understøtter vi den?

Frederikssund Kommune
17. august 2022

Mie Maar Andersen
Konsulent, Ph.d.

Agenda

1

Hvad er livskvalitet?

2

Hvordan ser det ud for voksne med handicap i Danmark?

3

Hvad fremmer og hæmmer livskvalitet - udgangspunkt i internationale studier

4

Hvad kan I gøre?

Definition

Handler om det enkelte menneskes egne oplevelser og fortolkninger af livet.

"En persons livskvalitet er høj i den grad personens bevisst kognitive og affective oplevelser er positive, og lav i den grad personens bevisst kognitive og affective oplevelser er negative."

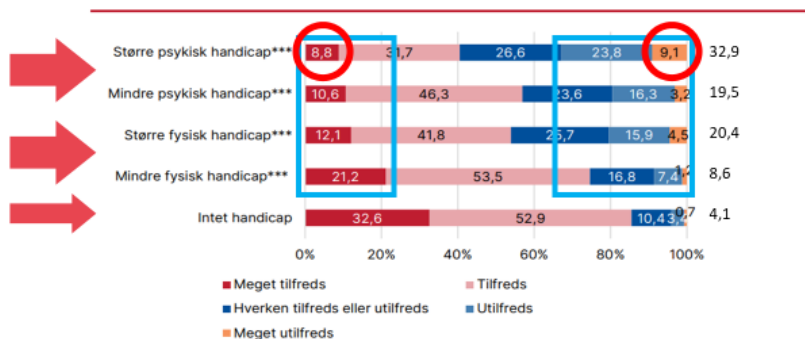
(Næss, S., Moun, T. & Eriksen, J. (2012) Livskvalitet – forskning om det gode liv)

1. **Aktivitet:** At mennesket har frihed og handlemuligheder til at kunne realisere og udforme sit eget liv. Og at mennesket har mulighed og interesse for at involvere sig i forhold uden for sig selv.
2. **Samhørighed:** At mennesket har mindst ét nært forhold til et andet menneske og at dette forhold er gensidigt.
3. **Selvfølelse:** At mennesket føler sig værdifuld og selvsikker.
4. **Grundstemning af glæde.** At mennesket er åben og modtagelig overfor den ydre verden.

Status

Figur 8.2 Respondenter fordelt efter hvor tilfredse de er med deres liv. Særskilt for handicaptyper og -grader samt for mennesker uden handicap. 2020. Procent.

Anm.: N = [12.375; 3.183, 1.440, 447]. Forskellen mellem gruppen uden handicap og de to handicaptyper er testet med Chi2-test. *** p<0,001, ** p<0,01, * p<0,05.
Kilde: SHILD 2020.

Forskning – Hvad skaber og begrænser livskvalitet

Relationer

- Særligt de nære relationer: både venskaber, partnerskab men i flere tilfælde også 'caregivers'

Ensomhed

- At føle sig isoleret, udenfor og savne nogle at være sammen med.

Accept og tro

- Omgivelsernes accept samt troen på mennesket med handicaps evner

Diskrimination / fordomme

- At føle sig forkert, mindre værd, anderledes og holdt udenfor

Mulighed for deltagelse

- Ikke al deltagelse giver bedre livskvalitet, men mulighed for deltagelse i de situationer/aktiviteter man SELV ser som meningsfulde.

Begrænsninger i deltagelse

- Ifht. eks. uddannelse og arbejdsmarked
- Fysis, social og pædagogisk tilgængelighed

Autonomi

- Selvbestemmelse – indflydelse på eget liv

Videnscenter
om handicap

1. Tro på mennesker med handicap

Tro på og hav forventninger til mennesker med handicap

Lyt til borgernes stemme, ønsker og interesser

Bak op om motivationen og positiv "jeg kan"-spiral

Frygt ikke fejl og nederlag

Brug trivselsmålinger og skab dialog om resultaterne

Mie: Hvordan beskriver kortet din fysioterapi?

Sofie: Det er fordi jeg synes det er lidt underligt at træne. Jeg føler sådan lidt at det er, at jeg ikke burde, eller jo jeg burde træne, men det er lidt fjollet.

Mie: Hvordan fjollet?

Sofie: Altså jeg bliver jo alligevel ikke så god til at gå. Altså det der med, "eej hvor er du god til at gå". Det føler jeg lidt er sådan noget man kan sige til en 3-årig. Og det kan da godt være at nonnerne er gode til at spille hockey, det ved jeg ikke, men det er sådan lidt forkert ik. De er nok bedre til noget andet. Til at læse biblen eller et eller andet. Hvor jeg nok også er bedre til noget andet.

2. Fix omgivelserne – IKKE funktionsnedsættelsen

Løsningen er ikke at "fjerne handicappet":
Ren motorisk forbedring forbedrer ikke livskvalitet i sig selv.

Vi skal arbejde for, at det bliver bedre, nemmere, mere almindeligt og meningsfuldt at leve med handicap

Tænk tilpasninger og tilgængelighed ind i alt hvad vi gør – fysisk, socialt og pædagogisk

Funktionsnedsættelse + barriere = Handicap
Funktionsnedsættelse + kompensation = Lige muligheder

3. Dyrk de eksisterende livsbaner

Bliv i de arenaer og miljøer, hvor de voksne allerede er. Deltagelsen kan udfordres i "kunstige" rehabiliterende miljøer, hvis overførbareheden ikke bliver gjort tydelig.

Husk fritidslivets potentialer: Motivationen dyrkes + deltagelse skaber deltagelse.

Alt i livet skal ikke 'nytte'.

4. Styrk relationer og netværk

Italesæt deltagelse og skab anledninger – relationer kommer ikke af sig selv.

Målet er ikke kun, at fagpersoner skal være den gode relation, men at formidle eller brobygge til gode relationer.

Prioriter støtte til ledsagelse og hjælpemidler til aktiviteter.

17. august 2022

Mie Maar Andersen
Konsulent, Ph.d.

 Videnscenter
om handicap